

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Pr. e-mail: hoeringer@ft.net

Lars Rohde
Nationalbankdirektør

Havnegade 5
1093 København K
Telefon: 3363 6363

www.nationalbanken.dk
nationalbanken@nationalbanken.dk

Sagsnr.: 180823
Dokumentnr.: 1850568

18. januar 2019

Høringssvar vedr. udkast til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og lov om finansiel virksomhed

Finanstilsynet har 17. december 2018 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) og lov om finansiel virksomhed i høring. Baggrunden for forslaget er bl.a. gennemførelsen af dele af aftalen mellem regeringen, S, DF, RV og SF, indgået 19. september 2018, den politiske aftale¹ samt dele af 5. hvidvaskdirektiv.

Gennemførelse af dele af den politiske aftale af 19. september 2018 om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering

Nationalbanken støtter initiativerne i den politiske aftale, der blev indgået den 19. september 2018, som styrker indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering.

Udviklingen har vist, at der har været – og fortsat er – et behov for at styrke indsatsen på området, da hvidvask kan udgøre en trussel mod den finansielle stabilitet. Kunders og investorers tillid er en vigtig forudsætning for at drive finansiel virksomhed.

De finansielle institutioner har ansvaret for, at de ikke bliver brugt til hvidvask af kriminelle. Den første forsvarslinje mod kriminelle er bankerne, som har et særligt ansvar i forhold til princippet om at skulle kende deres kunder.

¹ Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om yderligere initiativer til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering af 19. september 2018.

Det er myndighedernes rolle at efterforske sager om hvidvask, hvis der opstår mistanke om ulovlige aktiviteter, men det er i første omgang bankernes ansvar ikke at indlede kundeforhold, hvis der kan være tvivl om kundens reelle motiver.

Nationalbanken opfordrer til, at der indledes en tættere dialog mellem myndigheder og den finansielle sektor med henblik på dels at afstemme forventningerne til hinandens respektive roller og dels i fællesskab arbejde med at identificere mønstre i mistænkelige transaktioner.

Indførelse af rapporteringsforpligtelse til bestyrelse

I ændringsforslaget til hvidvaskloven indsættes der en ny § 36a, som indfører en rapporteringspligt til bestyrelsen for virksomheder omfattet af hvidvaskloven om advarsler om hvidvask eller terrorfinansiering. Rapporteringspligten indtræder, når advarslen bl.a. kommer fra udenlandske myndigheder, eksterne revisorer og konsulenter samt fra whistleblowere. Rapporteringspligten påhviler virksomhedens daglige ledelse samt nøglepersoner.

Nationalbanken er enig i, at det er nødvendigt for bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering, at bestyrelsen i virksomheder bliver bekendt med alle advarsler om hvidvask og terrorfinansiering, og at disse forelægges bestyrelsen i uredigeret form. Det er ligeledes nødvendigt, at bestyrelsen rent faktisk forholder sig til advarslerne, og at manglende rapportering af disse advarsler har konsekvenser for de forpligtede parter.

Det skal bl.a. være med til at sikre, at initiativerne i den politiske aftale er egnede til at undersøge, forebygge, imødegå eller standse nuværende, tidligere eller eventuelt kommende overtrædelser af hvidvasklovgivningen.

Nationalbanken støtter derfor forslaget om, at der indføres en rapporteringsforpligtelse, samt at manglende overholdelse af forpligtelsen straffelægges.

Styrkelse af reglerne om beskyttelse af whistleblowere

I ændringsforslaget til hvidvaskloven indføres der bl.a. ændringer til hvidvasklovens §§ 35 og 36. Ændringerne medfører, at virksomheder og personer omfattet af loven skal kunne dokumentere, hvordan der er fulgt op på henvendelser til whistleblowerordningen om mistænkelige forhold i virksomheden. Desuden medfører ændringerne, at det tydeliggøres, at forbuddet mod ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger også skal omfatte tidligere ansatte, der indberetter en virksomheds eller per-

sons overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvasklovgivningen.

Nationalbanken er enig i, at det er nødvendigt og hensigtsmæssigt at sikre tilstrækkelig behandling af indberetninger fra whistleblowere og beskyttelse af whistleblowere.

Nationalbanken støtter derfor forslaget om, at der indføres krav om dokumentation for, hvordan der er fulgt op på henvendelser til whistleblowerordningen, samt en tydeliggørelse af reglerne om beskyttelse mod ufordelagtig behandling og ufordelagtige følger af whistleblowerens indberetninger af virksomhedens overtrædelse eller potentielle overtrædelse af hvidvaskloven.

Gennemførelse af dele af 5. hvidvaskdirektiv

Det følger af ændringsforslaget til hvidvaskloven, at en række bestemmelser fra 5. hvidvaskdirektiv nu implementeres i national ret. Dette omfatter bl.a. ændringer af reglerne om reelle ejere og udvidelse af hvidvasklovens anvendelsesområde.

Øget gennemsigtighed kan være et effektivt afskrækkende middel i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering samt medvirke til at mindske anonymiteten i forbindelse med anvendelsen af virtuelle valutaer.

Nationalbanken støtter en tidlig implementering af reglerne i 5. hvidvaskdirektiv i national ret og finder det positivt, at reglerne om reelle ejere styrkes i hvidvaskloven samt i en række andre love, og at hvidvaskloven fremover også vil omfatte udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer samt udbydere af virtuelle tegnebøger.

Det bemærkes, at Det Europæiske Råd i sin anbefaling af 4. december 2018² opfordrer alle medlemsstater til at omsætte 5. hvidvaskdirektiv til national ret inden implementeringsfristen i 2020.

Nationalbanken opfordrer derfor til, at arbejdet med en fuld gennemførelse af 5. hvidvaskdirektiv i national ret påbegyndes snarest.

Med venlig hilsen

Lars Rohde

² Council Conclusions on an Anti-Money Laundering Action Plan, vedtaget af Rådet (Ecofin) på møde nr. 3659 afholdt 4. december 2018.